

Ministerstvo životního prostředí

Odbor výkonu státní správy VI

Vršovická 65, 100 10 Praha 10
pracoviště : Resslova 1229/2a
500 02 Hradec Králové

Hradec Králové dne 14. 8. 2020
Č.j. MZP/2020/550/1077-He
Sp. zn.: ZN/MZP/2020/550/131

OBCENÍ ÚŘAD ČEPÍ	
Došlo:	17.8.2020
Č.j.:	622/2020/1
Pril.:	

ROZHODNUTÍ

Ministerstva životního prostředí o odvolání **obce Čepí, Čepí 79, 533 32 Čepí, IČ 00273457** proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje č.j. 39827/2020/OŽPZ/Si ze dne 18.5.2020 ve věci povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, ze zákazů rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat, sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat vývojová stádia nebo užívaná sídla následujících druhů živočichů: majka obecná (*Meloe proscarabeus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anquis fragilis*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) a tuhýk obecný (*Lanius collurio*), pro realizaci „Rekultivace bývalého dobývacího prostoru v Čepí“.

Ministerstvo životního prostředí přezkoumalo napadené rozhodnutí a podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), rozhodlo takto:

Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje č.j. 39827/2020/OŽPZ/Si ze dne 18.5.2020 se ruší a věc se vrací k novému projednání.

O d ů v o d n ě n í

Dne 12.12.2019 požádala společnost BAUSET CZ, a.s. Pardubice (dále jen „žadatel“) Krajský úřad Pardubického kraje (dále jen „krajský úřad“) o povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“) pro výše uvedené druhy živočichů v souvislosti s pánovanou „Rekultivací bývalého dobývacího prostoru v Čepí“. Jedná se o pozemky v katastrálních územích Dubany nad Bylankou a Dřenice. Prakticky se má jednat o zavezení těžbou hlíny vzniklé deprese do úrovně okolního terénu. K zavážení by měla být používána zemina a inertní materiál. Výjimka je žadatelem zdůvodňována degradací přítomných porostů, přítomností invazních a ruderních druhů rostlin, současným nevyužíváním a neúdržbou. Naproti tomu žadatel tvrdí, že jsou zde vybudovány motokrosové trasy, které jsou často využívány.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

Elektronický podpis
Ing. Libor Hejduk
Ministerstvo životního prostředí
14.08.2020 13:12

Součástí žádosti bylo hodnocení podle § 67 zákona provedené autorizovanou osobou RNDr. Vladimírem Lemberkem z Pardubic, který konstatoval, že pokud budou důsledně uplatněna jím navržená zmírňující a kompenzační opatření, je možné žadatelův záměr považovat za akceptovatelný. Dle tohoto hodnocení je převážná část dotčených pozemků ve vlastnictví žadatele. Nacházejí se zde mohutné navážky stavebního a biologického odpadu.

Na okraji terénní deprese byl zaznamenán výskyt:

1) ještěrky obecné (*Lacerta agilis*).

Celková početnost populace je zde nízká, lze odhadnout 10-20 exemplářů. Druh se zde ovšem také nejspíš rozmnožuje, protože bylo pozorováno i 1 mládě. Realizace záměru představuje přímé ovlivnění lokální populace. Při zasypávání bývalého dobývacího prostoru může dojít i k usmrcení ukryvajících se jedinců, přestože lze obecně předpokládat, že tento mobilní druh bude při zvýšeném ruchu a zhoršujících se stanovištních podmínkách migrovat do okolí. Dojde k zániku jeho stávajícího biotopu. Po dokončení rekultivace ovšem existuje předpoklad znovuosídlení lokality.

2) slepýše křehkého (*Anguis fragilis*)

Byl prokázán pouze v úkrytu pod instalovanou folií, která simulovala přirozený úkryt. Druh využívá posuzované území zřejmě pouze jako své loviště či místo úkrytu, každopádně je početnost lokální populace velmi nízká a druh je rozšířen spíše v širším okolí. Realizací záměru dojde k zániku jeho biotopu, ovšem vzhledem k nízké zjištěné početnosti a vysoké pravděpodobnosti znovuosídlení plochy po dokončení rekultivace je vliv záměru hodnocen jako minimální.

3) ťuhýka obecného (*Lanius collurio*).

V posuzovaném území bylo zaznamenáno hnízdění 2 párů – jeden v keřích na jihovýchodním okraji a druhý v keři růže šípkové v severovýchodním rohu plochy. V obou případech bylo pozorováno vyvádění mláďat. Přestože se hnízdní keře nacházejí mimo oblast, do které bude navážena skládkovaná zemina a inertní materiál, lze očekávat přímé ovlivnění hnízdění rušivou činností. Po dokončení rekultivace lze očekávat stabilizaci poměrů a znovuosídlení keřových porostů.

4) slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*).

Byl opakovaně zjišťován akusticky z keřových porostů na jihovýchodním okraji posuzované plochy, kde předpokládáme hnízdění 1 páru. Druh je rozšířen roztroušeně v širším okolí a místo pro svou reprodukci si vybírá každoročně podle momentálních podmínek. Realizací záměru dojde k likvidaci jeho hnízdního biotopu, což představuje nepřímé ovlivnění 1 páru, nedojde k usmrcení žádných jedinců.

5) majky obecné (*Meloe proscarabeus*).

Tento brouk s velmi složitým vývojem a s řadou mezipostupů byl v posuzované lokalitě zaznamenán pouze ojedinele (26. 4. 2019) v počtu jediné samice (viz foto v příloze). Vzhledem k okolnostem lze jen velmi obtížně tento nález zhodnotit, spíše se zdá, že šlo o náhodný zástih než pravidelný výskyt. Druh navíc v posledních letech expanduje na nové lokality a rozšiřuje

svůj areál. Ovlivnění druhu posuzovaným záměrem bude minimální, spočívající v možnosti přímého usmrcení jedinců naváženou zeminou.

Při porovnání recentní fauny území s druhy zjištěnými zde v roce 1996 (LEMBERK 1996) je patrná výrazná unifikace prostředí související s ukončením těžby cihlářské hlíny a snahou o další využití území. V r. 1996 zde existovaly vodní plochy s rozmnožující se populací čolků obecných, ropuch zelených a skokanů hnědých a ve stěnách hlíníku existovala kolonie hnízdících břehulí říčních. Později byly stěny v bývalém dobývacím prostoru strženy, čímž hnízdíště břehulí zaniklo. Rovněž tůň na dně hlíníku byly zavezeny (přestože ještě v r. 2005 je odsud uváděn výskyt kuňky obecné – viz NDOP) a v současnosti se v posuzované ploše žádné (tedy ani periodické) tůně či nádrže nenalézají.

Z hlediska entomofauny představuje vykácení stromové vegetace snížení potencionálního množství vhodných stanovišť pro dendrofilní druhy, která by se postupně mohla vytvořit v průběhu stárnutí stromů v horizontu desítek let. Realizací záměru dojde také k úbytku hnízdního prostředí ptačích druhů vyhledávajících keřový podrost nebo koruny stromů.

Vzhledem k tomu, že součástí záměru je nejen zaplnění stávajícího dobývacího prostoru zeminou a inertním materiálem až po úroveň okolního terénu, ale také následná rekultivace prostoru (včetně výsadeb stromů a keřů), lze očekávat po určitém časovém úseku (odhadem po 10 letech) stabilizaci stanovištních poměrů včetně znovuosídlení prostoru rostlinnými a živočišnými druhy.

Dne 9.3.2020 se k předmětu řízení vyjádřila obec Čepí. Mj. nesouhlasila s hodnocením RNDr. Lemberka. Dle jejího názoru by zavezením terénní deprese došlo k negativnímu ovlivnění vodní plochy na pozemku na pozemku p.p.č. 101/1 v k.ú. Čepí. Stávající terénní deprese dlouhodobě vytváří možnost úkrytu pro veškerou zvěř z okolní rovné, intenzivně obdělávané krajiny. Poukazuje na negativní zkušenosti se zavážením podobné lokality Blato, kde došlo k vymizení všech zvláště chráněných rostlin a živočichů. Zásadně bude ovlivněna biodiverzita – zmiňované druhy nelze přestěhovat a nelze zajistit ani zpětnou kolonizaci. Ostatní připomínky se netýkaly předmětu řízení.

Dne 18.3. 2020 krajský úřad na základě stanoviska obce Čepí vyzval žadatele, aby :

- zajistil dopracování hodnocení dle § 67 zákona s důrazem na dopady záměru na vodní plochu na pozemku p.p.č. 101/1 v k.ú. Čepí
- podal informaci, zda se svým záměrem seznámil orgán posuzování vlivů dle zákona č. 100/2001 Sb.
- podal informaci, v jakém režimu bude záměr povolován dle stavebního či odpadového práva

Žadatel dopracování hodnocení dle § 67 zákona zajistil a prostřednictvím svého zástupce, kterým je společnost Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o. Chrudim, krajskému úřadu dále sdělil následující:

- odmítl, že by svým záměrem negativně ovlivnil vodní plochu na pozemku p.p.č. 101/1 v k.ú. Čepí

- dle jeho názoru nebyl důvod oslovovat orgán posuzování vlivů dle zákona č. 100/2001 Sb., neboť se nebude jednat o likvidaci odpadů ale pouze o rekultivaci za použití výrobků (zásypového certifikovaného materiálu)
- navazujícím řízením bude řízení o změně využití území dle stavebního zákona

Žadatel rovněž odmítl veškeré námitky obce Čepí jako neopodstatněné.

Dne 29.4.2020 se k podkladům řízení opět vyjádřila obec Čepí. I nadále nesouhlasila s povolením požadované výjimky. Trvala na tom, že záměr by měl být posouzen dle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA). Nesouhlasila s většinou argumentů žadatele, které se týkaly vodní plochy. Mj. navrhla, aby stávající navážky z lokality žadatel řádně zrecykloval a jako výrobky dále využil či prodal. Dle názoru obce existuje jiné uspokojivé řešení tj. nenavyšování vytěženého prostoru a odstranění již navezeného odpadu. Dále obec požádala o svolání místního šetření pro případ, že by krajský úřad zvažoval povolení výjimky.

Krajský úřad žádné místní šetření nesvolal a dne 18.5.2020 svým rozhodnutím č.j. 39827/2020/OŽPZ/Si požadovanou výjimku povolil. Krajský úřad tvrdí, že dle názoru žadatele lze jeho zájem charakterizovat jako zájem ekonomický, který bude mít i některé pozitivní dopady na životní prostředí. Jedná se např. o zabránění šíření invazních a geograficky nepůvodních druhů, výsadby kvalitních dřevin a vytvoření nových stanovišť pro bezobratlé živočichy. Žadatel prý z těchto důvodů shledává ve svém záměru veřejný zájem a prý jej „do jisté míry“ shledává i krajský úřad. Tento dokonce shledal, že tento „do jisté míry shledaný veřejný zájem“ převažuje nad zájmy zde přítomných zvláště chráněných druhů živočichů a neexistuje žádné jiné uspokojivé řešení.

Dne 10.6.2020 se obec Čepí proti výše uvedenému rozhodnutí odvolala. Mj. uvedla, že dle jejího názoru v daném případě neexistuje žádný veřejný zájem na žadatelově záměru. Navíc existuje jiné uspokojivé řešení toho záměru tj. provedení rekultivace prostoru bez navážení a navyšování terénu. Naopak je vhodné vymístit již navezené odpady.

K podanému odvolání se vyjádřil rovněž žadatel s tím, že by bylo vhodné celou záležitost projednat na ústním jednání případně spojeném s místním šetřením.

Dne 29.6.2020 bylo předmětné odvolání spolu se spisovým materiálem postoupeno nadepsanému ministerstvu. V průvodním dopise krajský úřad mj. připustil, že varianta provedení rekultivace prostoru bez navážení nových materiálů a naopak odvezení starých navážek může být variantou uspokojivější. Tuto variantu však krajský úřad údajně nezvažoval, a tudíž se jedná o pouhou spekulaci. Dle názoru krajského úřadu prý nelze tuto variantu považovat za reálnou, neboť si ji žadatel nepřeje.

Ministerstvo přezkoumalo správnost a soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které usnesení předcházelo, s právními předpisy. Dále posoudilo námitky uvedené v odvolání. Ministerstvo ověřilo, že podané odvolání je včasné a přípustné.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*) jsou zvláště chránění plazi v kategorii silně ohrožení ve smyslu ustanovení § 48 zákona.

Ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) a slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) jsou zvláště chránění ptáci v kategorii ohrožení ve smyslu ustanovení § 48 zákona.

Majka obecná (*Meloe proscarabeus*) je zvláště chráněný brouk (bezobratlí) v kategorii ohrožení ve smyslu ustanovení § 48 zákona.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) a slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) jsou druhy živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) dokonce vyžaduje přísnou ochranu.

Dle § 50 zákona mj. není dovoleno rušit, chytat, zraňovat nebo usmrcovat zvláště chráněné živočichy a sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Výjimku z těchto zákazů lze v souladu s § 56 odst. 1 zákona povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Dle § 56 odst. 1 a 2 zákona u zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán např. důvod zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Rovněž nemůže existovat jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Dle ustanovení § 7 odstavec 1 správního řádu mají dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení. Krajský úřad je povinen postupovat vůči dotčeným osobám nestranně a vyžadovat od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou.

Dosavadní postupy krajského úřadu však svědčí o nerovném přístupu k plnění procesních povinností ze strany žadatele a obce Čepí. Z průběhu řízení lze vysledovat neodůvodněnou benevolenci vůči žadateli. Řízení o povolení výjimky je řízením o žádosti (§ 44 správního řádu). Vzhledem k tomu, že v daném případě je jedním ze základních předpokladů pro povolení výjimky existence jiného veřejného zájmu než je zájem na ochraně přírody, bylo na žadateli aby krajský úřad o existenci veřejného zájmu na svém záměru přesvědčil. To se týká rovněž případné neexistence jiné uspokojivé varianty navrhovaného řešení.

Dle předloženého správního spisu žádný z podkladů předložených žadatelem o veřejném zájmu na provedení rekultivace daného prostoru prostřednictvím jeho zavážení mj. „výrobky“ nesvědčí. Ministerstvo připouští, že obecně lze odstranění degradace porostů, odstranění invazních a rudérálních druhů rostlin a dokonce i odstranění nevyužívání a neúdržby pozemků považovat za veřejný zájem. Velmi však záleží na způsobu, jakým má být této nápravy dosaženo. Žadatelem popsany záměr však v sobě žádné prvky veřejného zájmu nemá a krajský úřad se ani nepokusil žadatele vyzvat k jejich doložení. Naopak krajský úřad zcela spekulativně a nejistě v přezkoumávaném rozhodnutí tvrdí, že žadatel svůj zájem charakterizuje jako zájem

ekonomický, který bude mít i některé pozitivní dopady na životní prostředí. Jedná se např. o zabránění šíření invazních a geograficky nepůvodních druhů, výsadby kvalitních dřevin a vytvoření nových stanovišť pro bezobratlé živočichy. Žadatel prý z těchto důvodů shledává ve svém záměru veřejný zájem a prý jej „do jisté míry“ shledává i krajský úřad.

Krajský úřad po vydání prvoinstančního rozhodnutí připustil, že provedení rekultivace prostoru bez navážení nových materiálů a naopak odvezení starých navážek je vhodnější. S tímto názorem se shoduje i nadepsané ministerstvo, avšak nesdílí názor, že v tomto případě je třeba zohlednit přání žadatele. Rozhodující je, zda se jedná o reálně existující variantu navrhované rekultivace, či nikoliv. Pro krajský úřad by nemělo být především akceptovatelné, aby stávající mohutné navážky biologického a stavebního odpadu zůstávaly na místě.

Vzhledem, k tomu, že se krajský úřad dopustil v průběhu prvoinstančního řízení několika závažných porušení právních předpisů, prvoinstanční rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání. Krajský úřad vyzve žadatele, aby sdělil důvody, proč považuje svůj záměr za záměr ve veřejném zájmu a neexistuje jeho jiné uspokojivé řešení. Pokud toto bude spolehlivě doloženo, pak krajský úřad nařídí konání ústního jednání spojeného s místním ohledáním.

P o u č e n í

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu dále odvolat.

Ing. Libor Hejduk
ředitel odboru výkonu státní správy VI
podepsáno elektronicky

Rozdělovník

1. BAUSET CZ, a.s. Nemošická 1495, Pardubice zastoupená společností Vodní zdroje Ekomonitor s.r.o. Píšťovy 820, Chrudim (DS)
2. Obec Čepí (DS)
3. Obec Dubany
4. Obec Dřenice

Na vědomí :

1. Magistrát města Pardubic, ochrana přírody
2. Městský úřad Chrudim, odbor životního prostředí
3. ČIŽP OI Hradec Králové
4. Krajský úřad Pardubického kraje, odbor životního prostředí a zemědělství + spis